

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W ZESPOLE SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 105 W POZNANIU

wydane na podstawie:

ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich - art 22b i następnie tj. Dz.U. 2023 poz. 1304

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich stanowią wyraz troski i zobowiązania naszej placówki wobec najważniejszego dobra, jakim są małoletni. Przyjęcie niniejszej Standardów to obowiązek prawny, ale także świadomy krok w kierunku tworzenia bezpiecznego i wspierającego środowiska dla naszych uczniów.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1. Celem Standardów przyjętych w Zespole Szkół Specjalnych nr 105 jest:

1. Uświadomienie wszystkim podmiotom, które uczestniczą w życiu szkoły, jak istotne jest podejmowanie działań mających na celu ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Określenie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo małoletnich znajdujących się pod opieką Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 .
3. Określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa.
4. Określenie a następnie podjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich lub bezpośredniego zagrożenia ich bezpieczeństwa.

§ 2.1. Wszyscy pracownicy Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 kierują się jedną, główną zasadą - zawsze działają dla dobra małoletniego i z myślą o jego najlepszym interesie.

2. Wszystkie osoby wchodzące w skład personelu Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 traktują małoletnich z szacunkiem i zawsze biorą pod uwagę ich potrzeby. Wszyscy pracownicy, realizując te cele, działają zgodnie z prawem, wewnętrznymi przepisami szkoły oraz zgodnie z własnymi umiejętnościami i kompetencjami.

§ 3. Ilekroć w Standardach Ochrony Małoletnich jest mowa o:

- 1) **Standardach** [SOM]– należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkół Specjalnych nr 105 w Poznaniu;
- 2) **Jednostkę Systemu Oświaty** [JSO]– należy przez to rozumieć Zespół Szkół Specjalnych nr 105 w Poznaniu, ul.Nieszawska 21
- 3) **Pracodawcy** – należy przez to rozumieć Zespół Szkół Specjalnych nr 105 w Poznaniu, ul.Nieszawska 21
- 4) **Małoletni** – należy przez to rozumieć każdą osobę, która nie jest pełnoletnia;
- 5) **Personel** – wszystkie osoby fizyczne, pełnoletnie, które podejmują działania na rzecz małoletnich pozostających pod opieką Zespołu Szkół Specjalnych nr 105; w tym zatrudnione w Zespole Szkół Specjalnych nr 105, a także wolontariusze, praktykanci, oraz osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne, o współpracy i inne o podobnym charakterze;

- 6) **Pracownik** – osoba, którą łączy stosunek pracy z Zespołem Szkół Specjalnych nr 105;
- 7) **Nauczycielach** – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego szkoły;
- 8) **Wychowawcy** – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono jeden oddział;
- 9) **Rodzicach** – należy przez to rozumieć rodziców, a także prawnych opiekunów małoletniego lub osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad małoletnim;
- 10) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć kierownika Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 lub osobę go zastępującą; sprawującą nadzór nad realizacją Standardów;
- 11) **Radzie pedagogicznej** – należy przez to rozumieć organ kolegialny w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki;
- 12) **Radzie rodziców** – należy przez to rozumieć Radę Rodziców Zespołu Szkół Specjalnych nr 105;
- 13) **Samorządzie uczniowskim** – należy przez rozumieć samorząd uczniowski szkoły;
- 14) **Krzywdzeniu małoletnich** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania wobec małoletnich przez osoby fizyczne, które narusza jego dobra. Szczególnymi formami krzywdzenia intencjonalnego wymagającymi dodatkowej ochrony małoletnich jest przemoc (fizyczna, psychiczna, wykorzystanie seksualne, zaniedbanie);
- 15) **Zgodzie rodzica** – zgoda co najmniej jednego z rodziców. W przypadku rozpoznania braku porozumienia między rodzicami małoletniego wymagana jest zgoda obojga rodziców lub skierowanie sprawy do sądu rodzinnego.
- 16) **Osoba odpowiedzialna za Standardy** – dyrektor szkoły lub osoba wyznaczona przez dyrektora koordynująca realizację Standardów;
- 17) **Osoba odpowiedzialna za Internet** - osoba wyznaczona przez dyrektora sprawująca nadzór i koordynację działań nad realizacją Standardów w zakresie korzystania z Internetu;
- 18) **Osoba Godna Zaufania** - osoba lub osoby wyznaczone przez dyrektora szkoły (poprzez Zarządzenie Dyrektora) do przyjmowania zgłoszeń w sprawach objętych Standardami bezpośrednio od małoletnich, personelu i innych osób oraz wyznaczona do nadawania sprawom dalszego biegu;
- 19) **Osoba Zaufania** - każda osoba pełnoletnia z personelu Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 w Poznaniu , której małoletni zgłosił osobiście naruszenie własnych dóbr;
- 20) **Dane osobowe małoletniego** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział 2.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich

§ 4 Obowiązek zapoznania się z czynnikami ryzyka i symptomami krzywdzenia małoletnich

1. Pracownicy mają wiedzę i w trakcie swojej pracy zwracają uwagę na czynniki mogące zagrażać małoletnim oraz na symptomy, które mogą wskazywać na możliwość krzywdzenia.

2. Za czynniki ryzyka rozumie się takie wskaźniki, które mogą zwiększać ryzyko krzywdzenia małoletniego opisane w załączniku nr 1 do niniejszej Standardów.

3. Za symptomy krzywdzenia rozumie się takie wskaźniki, które mogą wskazywać na krzywdzenie małoletniego określone w załączniku nr 2 do niniejszej Standardów.

§ 5. Rozpoznawanie czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich

1. **Zrozumienie czynników ryzyka** oraz symptomów krzywdzenia małoletnich i umiejętne ich rozpoznawanie pomagają w:

- 1) zidentyfikowaniu małoletnich bardziej narażonych na krzywdzenie,

2) planowaniu działań profilaktycznych (zapobiegawczych) skierowanych do rodzin i samych małoletnich,

3) przerwaniu krzywdzenia małoletnich.

2. **Incydent naruszenia dobra małoletniego:** sytuacja jednorazowa, w której dochodzi do naruszenia dobra małoletniego lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego.

3. **Znaczenie symptomów i czynników ryzyka:**

1) Rozpoznanie pojedynczych czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia wymagają reakcji,

2) Rozpoznanie ich nie oznacza jednoznacznego krzywdzenia małoletniego, nie powinno prowadzić również do automatycznego sformułowania podejrzenia krzywdzenia.

3) Gdy liczba tych czynników i symptomów rośnie lub jeden czynnik lub symptom się nasilają, konieczne jest dokładne obserwowanie małoletniego i/lub rodziny w celu możliwie niezwłocznego podjęcia decyzji o sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia.

4. **Znaczenie incydentów naruszenia dobra małoletniego:**

1) rozpoznane pojedyncze incydenty naruszenia bezpieczeństwa małoletniego, szczególnie jeśli mają miejsce na terenie szkoły, wymagają natychmiastowej reakcji;

2) incydenty, jeżeli niosą dalsze skutki dla dobra małoletniego mogą być rozpoznane jako symptom krzywdzenia, szczególnie gdy nie uda się zabezpieczyć dobra małoletniego i innych małoletnich lub im zapobiec.

§ 6. Postępowanie profilaktyczne

1. **Reakcja na incydent naruszenia bezpieczeństwa małoletniego:**

1) Każdy nauczyciel podejmuje niezwłoczne działania mające na celu doraźne zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletniego i innych małoletnich w toku bieżącej pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej.

2) Jeżeli incydent ma dalsze konsekwencje lub skutki, szczególnie gdy nie uda się zabezpieczyć dobra małoletniego i innych małoletnich w wyniku reakcji, nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje dalsze działania, o których mówi się w punkcie 2. traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia.

2. **Reakcja na rozpoznany czynnik ryzyka, symptom:** Jeżeli nauczyciel/pracownik rozpoznaje, czynniki ryzyka, symptomy krzywdzenia małoletniego, powinien natychmiast zareagować realizując poniższe kroki lub postępując zgodnie z odpowiednią do sytuacji procedurą interwencji określoną w dalszej części Standardów:

1) **Działania doraźne:** Każdy nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje niezwłoczne działania mające na celu zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletniego i innych małoletnich w toku bieżącej pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej oraz wyjaśnienie okoliczności zajścia.

2) **Informowanie dyrektora:** Jeśli czynniki ryzyka oraz symptomy są zauważane przez nauczyciela / pracownika, informuje się o tym pisemnie dyrektora, który podejmuje dalsze działania.

3) **Monitorowanie sytuacji:** Pracownicy regularnie sprawdzają sytuację i dobrostan małoletnich, u których widoczne są czynniki ryzyka lub symptomy krzywdzenia.

4) **Rozmowa profilaktyczna z rodzicami:** Jeśli pracownicy zidentyfikują czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia, rozmawiają o tym z rodzicami, przekazując informacje o dostępnym wsparciu, możliwościach uzyskania pomocy.

5) **Sformułowanie podejrzenia krzywdzenia:** w przypadku ponownego występowania incydentów naruszenia bezpieczeństwa małoletniego lub w sytuacji, gdy liczba czynników ryzyka i symptomów rośnie, możliwie niezwłocznie formułuje się podejrzenie krzywdzenia małoletniego zgodnie z procedurami omówionymi w dalszej części Standardów.

Rozdział 3.

Zasady bezpiecznych relacji w szkole

§ 7. Zasady działania:

1. **Zasada Działania dla Dobra Małoletniego:** Nadrzędną zasadą, którą wszyscy pracownicy muszą przestrzegać, jest podejmowanie działań z myślą o dobru małoletniego i w jego najlepszym interesie.

2. **Profesjonalna Relacja z Małoletnim:** Wszyscy pracownicy zobowiązani są utrzymywać profesjonalne relacje z małoletnimi mieszczące się w granicach powierzonych zadań.

3. **Adekwatna Reakcja i Działanie:** Każda reakcja, komunikat lub działanie pracownika wobec małoletniego powinny być dostosowane do konkretnej sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe. W sytuacjach budzących wątpliwości co do przyjętego sposobu postępowania należy sporządzić notatkę służbową.

4. **Szacunek i Uwzględnianie Potrzeb Małoletnich:** Pracownicy traktują małoletnich z szacunkiem, biorąc pod uwagę ich godność i potrzeby.

§ 8. Sformułowanie zasad bezpiecznych relacji

1. **Zasady Bezpiecznej Relacji Dorosłych z Małoletnimi:** Zasady bezpiecznej relacji pracowników z małoletnimi znajdują się w załączniku nr 3.

2. **Zasady Bezpiecznej Relacji Między Małoletnimi:** Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi są opisane w załączniku nr 4.

§ 9. Pracownicy i małoletni znają i stosują zasady bezpiecznych relacji opisane w załączniku nr 3 i 4 do niniejszych Standardów.

Rozdział 4.

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

§ 10. Rekrutacja Pracowników

1. Rekrutacja pracowników jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, takimi jak Karta Nauczyciela, ustawa o pracownikach samorządowych, Kodeks pracy, ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

2. Dyrektor szkoły dba o to, aby wszyscy zatrudnieni, w tym osoby zatrudnione na umowę zlecenie, wolontariusze i praktykanci, mieli odpowiednie kwalifikacje do pracy z małoletnimi, byli dla nich bezpieczni, oraz podzielali wartości wyrażone w niniejszych Standardach.

3. Przed zatrudnieniem, każdy pracownik przechodzi dokładną weryfikację, w tym sprawdzenie niekaralności oraz innych rejestrach zgodnie z obowiązującym prawem.

4. Nauczyciel nie musi przedstawiać informacji o niekaralności, jeśli jest ponownie zatrudniony w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od poprzedniego zakończenia stosunku pracy.

§ 11. Sprawdzenie w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym

Przed zatrudnieniem pracownika lub nawiązaniem z osobą innej formy współpracy skutkującej działaniem na terenie Zespołu Szkół Specjalnych nr 105, dyrektor jest zobowiązany sprawdzić tę osobę w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym [także w rejestrze z dostępem ograniczonym i Rejestrze Państwowej Komisji].

§ 12. Dodatkowe Wymagania Przed Zatrudnieniem/Nawiązaniem Współpracy

1. Przed zatrudnieniem pracownika oraz nawiązaniem współpracy z inną osobą fizyczną lub prawną na terenie Zespołu Szkół Specjalnych nr 105, pracodawca wymaga:

a) dostarczenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego;

- b) oświadczenia o państwach zamieszkania innych niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat, a także, jeżeli dotyczy, informacji z rejestru karnego z innych państw;
- c) obywatele innych państw, a także osoby zamieszkujące w innych krajach niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat muszą dostarczyć informację z rejestru karnego danego kraju.

2. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas osoba składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego (handlu ludźmi, znęcania się) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

3. W treści oświadczeń składanych pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia składa się oświadczenie składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Rozdział 5.

Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne – zasady ogólne

§ 13. Podejrzenie krzywdzenia małoletniego

1. Podejrzewane krzywdzenie małoletnich może przybierać różne formy, mieć skutki o różnym poziomie i obejmować różne sytuacje incydentalne lub powtarzające się w czasie. W Standardach klasyfikujemy podejrzenia krzywdzenia małoletnich jako podejrzenia:

- a) przestępstwa przeciwko małoletniemu (na przykład wykorzystanie seksualne, nękanie, znęcanie się, pobicie),
- b) innych form krzywdzenia małoletniego, które nie są przestępstwem, takie jak krzyki, kary fizyczne, poniżanie, dyskryminacja, itp.
- c) zaniedbanie podstawowych potrzeb życiowych małoletniego (na przykład związanych z jedzeniem, higieną czy zdrowiem a także potrzeb emocjonalnych).

2. Zatajenie posiadanych informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego jest uznawane za formę krzywdzenia ze strony osoby zatajającej. Za zatajenie rozumie się również brak reakcji na zgłoszenie podjęte bezpośrednio od osoby małoletniej.

§ 14. Podstawowe zasady postępowania

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego interweniuje uwzględniając status osoby sprawczej (w tym: personel, nauczyciel, rodzice, inne osoby dorosłe, inny małoletni) oraz charakter krzywdzenia (jego powtarzalność, czas trwania oraz ciężar skutków).

2. Nieodłącznym elementem podjętej interwencji jest postępowanie profilaktyczne poprzedzające sformułowanie podejrzenia opisane w § 6.

3. W szkole mamy **Osobę Godną Zaufania**, do której małoletni mogą zgłaszać naruszenie własnych dóbr (krzywdy) oraz do której pracownicy/rodzice mogą zgłaszać informacje o incydentach naruszenia dobra małoletnich, czynnikach ryzyka i symptomach krzywdzenia.

4. Jeśli rodzice zgłosili krzywdzenie, wychowawca we współpracy z Osobą Godną Zaufania wzywa ich na spotkanie wyjaśniające i sporządza notatkę z tego spotkania.

5. W szkole każda osoba z personelu jest gotowa być dla małoletniego **Osobą Zaufania**, czyli przyjąć bezpośrednio od małoletniego zgłoszenie w dogodnej dla niego formie.

6. Małoletni zgłaszający podejrzenie krzywdzenia innego małoletniego lub swoje jest obejmowany szczególną ochroną.

§ 15. Postępowanie podstawowe w przypadku podejrzenia krzywdzenia:

1. Pracownik, który podejrzewa krzywdzenie małoletniego opracowuje notatkę służbową (załącznik nr 6) i przekazuje informację **Osobie Godnej Zaufania**.

2. Pracownik, który podejmuje informację bezpośrednio od małoletniego o naruszeniu jego dóbr (krzywdzie), informuje małoletniego, że zajmie się jego zgłoszeniem i upewnia się, że sporządzona i przekazywana dalej **notatka służbowa** zawiera wszystkie informacje uzyskane od małoletniego wraz z kontekstem ich uzyskania oraz dodatkowymi wyjaśnieniami.

3. Osoba Godna Zaufania zakłada **kartę interwencji** (Załącznik nr 7).

§ 16. Plan Pomocy małoletniemu

1. Po wstępnym wyjaśnieniu podejrzenia krzywdzenia **Osoba Godna Zaufania** wzywa rodziców i informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia, co stanowi pierwszy krok w tworzeniu **planu pomocy** małoletniemu.

2. Osoba Godna Zaufania tworząc plan pomocy współpracuje zgodnie z potrzebami z osobą zgłaszającą, wychowawcą klasy i innymi pracownikami szkoły.

3. **Plan pomocy małoletniemu obejmuje:**

- a) Działania dla zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia jako pierwszy krok planu,
- b) Rozpoznanie potrzeb małoletniego w związku z zaistniałą sytuacją,
- c) Formy wsparcia oferowane małoletniemu wraz z osobami mającymi je realizować,
- d) Propozycje skierowania małoletniego do specjalistycznej pomocy, w tym zewnętrznej.

4. Osoba Godna Zaufania wraz z pracownikami współpracującymi monitoruje realizację planu, informując dyrektora i rodziców.

§ 17. Zespół Interwencyjny

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących krzywdzenia małoletniego, dyrektor powołuje **zespół interwencyjny**, który sporządza **plan pomocy** małoletniemu.

2. Jeśli rodzice zgłosili krzywdzenie, zespół wzywa ich na spotkanie wyjaśniające.

3. Zespół może zaproponować zdiagnozowanie sytuacji w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.

§ 18. Brak Potwierdzenia Podejrzenia: Jeśli podejrzenie zostało wykluczone rodzice są informowani o zaistniałej sytuacji na piśmie.

§ 19. Obowiązek natychmiastowego działania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dotkliwego w skutkach

1. Jeśli małoletni jest zagrożony krzywdzeniem dotkliwym w skutkach, w szczególności przemocą z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożone jest jego życie, niezwłocznie powinno się wezwać odpowiednie służby (np. policję, pogotowie ratunkowe pod numerem alarmowym 112)

2. Pracownik, który pierwszy zauważył zagrożenie, niezwłocznie, w tym z pomocą innych osób z personelu informuje dyrektora szkoły, który powiadamia służby oraz rodziców małoletniego. Pracownik przygotowuje notatkę służbową.

3. Jeśli po wstępnym wyjaśnieniu podejrzewa się popełnienie przestępstwa (również o innym charakterze niż wymienione w ust. 1), dyrektor składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do policji lub prokuratury oraz wszczyna procedury „Niebieskiej Karty”.

4. Osoba Godna Zaufania odnotowuje w karcie interwencji dokładne informacje wraz z uzasadnieniem wezwania służb oraz zaangażowania instytucji.

5. Dalsze postępowanie należy do kompetentnych instytucji.

§ 20. Dokumentacja i Tajemnica

1. W trakcie i po interwencji Osoba Godna Zaufania lub Zespół Interwencyjny uzupełniają **kartę interwencji** (Załącznik nr 7).

2. Wszyscy pracownicy i osoby z informacjami o krzywdzeniu zobowiązani są do zachowania tajemnicy względem osób trzecich (w tym personelu niezaangażowanego w sprawę na każdym jej etapie). Wszelka dokumentacja prowadzona jest w osobnych teczkach interwencji. Do kart interwencji oraz dokumentów z tym związanych mają dostęp jedynie osoby upoważnione przez dyrektora.

Rozdział 6.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika lub inną osobę dorosłą

§ 21. Podejrzenie Krzywdzenia przez osobę z personelu szkoły:

1. Jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez innego pracownika (w tym na podstawie zgłoszenia rodziców lub małoletniego), przygotowuje notatkę służbową, którą przekazuje **Osobie Godnej Zaufania** (załącznik nr 6).

2. Jeżeli zgłoszenie podejrzenia dotyczy Osoby Godnej Zaufania przekazanie informacji, o którym mowa w pkt. 1. kieruje się bezpośrednio do dyrektora.

3. Jeżeli zgłoszenie podejrzenia dotyczy dyrektora przekazanie informacji o którym mowa w pkt. 1. odbywa się w trybie rozpatrywania skarg i wniosków do właściwego organu.

§ 22. Działania w przypadku Krzywdzenia przez osobę z personelu

1. Jeżeli osoba z personelu szkoły jest podejrzewana o krzywdzenie małoletniego, dyrektor podejmuje działania samodzielnie lub przy wsparciu Osoby Godnej Zaufania:

- a) natychmiast odsuwa osobę z personelu od wykonywania czynności z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy;
- b) podejmuje czynności wyjaśniające, w tym przynajmniej rozmawia z małoletnim i innymi z szacunkiem, starając się zrozumieć sytuację;
- c) przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z osobą z personelu, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów;
- d) dyrektor ocenia i postępuje zgodnie z przepisami prawa w zakresie:
 - podjęcia działań dyscyplinarnych wobec pracownika wynikających np. z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.
 - zgłoszenia, do policji lub prokuratury, jeżeli podejrzenie nosi znamiona uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, korzystając z wzoru w załączniku nr 9.
- e) dalsze postępowanie należy do kompetentnych instytucji i służb.

2. Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:

- a) rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność.

- b) tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami.
- c) rozmawia z rodzicami, przedstawiając opracowany plan pomocy małoletniemu.
- d) współpracuje z rodzicami i innymi nauczycielami w realizacji planu.

§ 23. Działania w przypadku Krzywdzenia Ze Strony Osoby Dorosłej Niebędącej Personelem i Rodzicem

1. Dyrektor ocenia czy zasadne jest podejrzenie popełnienia przestępstwa i gdy ma to miejsce zgłasza je do policji lub prokuratury, korzystając z wzoru w załączniku nr 9.
2. Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:
 - a) rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność.
 - b) tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami.
 - c) rozmawia z rodzicami, przedstawiając plan pomocy małoletniemu.
 - d) współpracuje z rodzicami i innymi nauczycielami w realizacji planu.

Rozdział 7.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub osobę najbliższą

§ 24. Podejrzenie Krzywdzenia przez Rodziców

1. Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez rodziców, tworzy notatkę służbową (załącznik nr 6), którą przekazuje Osobie Godnej Zaufania.
2. Jeśli zgłoszenie krzywdzenia pochodzi od małoletniego, pracownik wysłuchuje go, zapisując notatkę służbową i informuje o tym Osobę Godną Zaufania zgodnie z trybem wskazanym w punkcie 1.

§ 25. Działania w przypadku Krzywdzenia Ze Strony osób najbliższych

1. Jeśli rodzice są podejrzani o krzywdzenie małoletniego, prowadzi się z nimi czynności profilaktyczne opisane w § 6.
2. Po wyczerpaniu czynności opisanych w § 6 lub w sytuacji, gdy o krzywdzenie jest podejrzewana inna niż rodzic osoba spokrewniona lub najbliższa, tj. po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia, dyrektor samodzielnie lub wspólnie z Osobą Godną Zaufania lub z zespołem interwencyjnym podejmuje, następujące i adekwatne do sytuacji działania:
 - a) Niezwłocznie zabezpiecza dobro małoletniego w ramach posiadanych środków i możliwości od wykonywania czynności z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
 - b) Podejmuje czynności wyjaśniające, w tym przynajmniej rozmawia z małoletnim i innym członkiem rodziny niepodejrzewanym o krzywdzenie małoletniego okazując rozmówcom szacunek i starając się zrozumieć sytuację.
 - c) Dyrektor szkoły po konsultacji z pracownikami zaangażowanymi w sprawę, ocenia konieczność dalszych działań i postępuje samodzielnie lub z pomocą Osoby Godnej Zaufania, adekwatnie z przepisami prawa, przynajmniej jedną z poniższych ścieżek:
 - Przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z rodzicami, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów odnotowując ich współpracę w rozmowie i podejmowaniu działań naprawczych;
 - Zgłasza zaniedbanie lub przemoc ze strony rodziców, które kieruje się do lokalnego ośrodka pomocy społecznej z adnotacją o potrzebie pomocy rodzinie lub poprzez wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”;
 - Zgłasza wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny szczególnie w sytuacji zagrożenia dobra małoletniego;
 - Zgłasza podejrzenie popełnienia przestępstwa do prokuratury lub na policję, szczególnie dopilnowując tego obowiązku w przypadku przestępstw ściganych z urzędu.

3. Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji i służb.

§ 26. Diagnoza Sytuacji i Plan Pomocy małoletniemu

1. Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:
 - a) Rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność.
 - b) Tworzy Plan Pomocy Małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami.
 - c) Informuje rodziców oraz opiekunów małoletniego nie będących sprawcami krzywdzenia o podejmowanych działaniach.
 - d) Współpracuje z opiekunami i innymi nauczycielami w realizacji planu.
2. W przypadku jednorazowej przemocy fizycznej lub psychicznej, gdy rodzice nie współpracują, dyrektor składa wnioski do sądu rodzinnego (załącznik nr 8).
3. Osoba Godna Zaufania informuje dyrektora o swoich działaniach, monitorując sytuację małoletniego i organizując wsparcie.

Rozdział 8.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników

§ 27. Krzywdzenie małoletniego przez innych małoletnich w PLACÓWCE

1. Jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez innych małoletnich na terenie szkoły, przygotowuje notatkę służbową (załącznik nr 6) i powiadamia wychowawcę.
2. Jeśli zgłoszenie pochodzi od małoletniego, pracownik wysłuchuje go bez obecności innych osób, sporządza notatkę służbową (załącznik nr 6) i powiadamia wychowawcę.
3. Wychowawca informuje Osobę Godną Zaufania i we współpracy przeprowadzają rozmowę wyjaśniającą z osobą poszkodowaną i uczniami podejrzanymi.
4. Osoba Godna Zaufania wraz z wychowawcą opracowuje Plan Pomocy Małoletniemu, oddzielnie dla sprawcy/ów i poszkodowanego.
5. Wychowawca monitoruje sytuację małoletniego we współpracy z Osobą Godną Zaufania i rodzicami/opiekunami.

§ 28. Rozmowy w Sprawie Krzywdzenia w PLACÓWCE

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innych małoletnich na terenie szkoły (np. na zajęciach, na przerwie), należy przeprowadzić osobno rozmowę wyjaśniającą z małoletnim podejrzanym i jego rodzicami, a także rozmowę z małoletnim krzywdzonym i jego rodzicami. Ustalenia są zapisywane na **karcie interwencji** (zał. nr 7). Oddzielne karty interwencji są dla małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego.
2. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie sam nie jest krzywdzony przez inne osoby. W przypadku potwierdzenia, należy zastosować odpowiednie procedury **zawarte w Standardach**.
3. Rozmowa wspólna może odbyć się jako jeden z punktów **Planów Pomocy Małoletnim** po zaakceptowaniu takiego rozwiązania przez wszystkie zainteresowane strony.

§ 29. Jednorazowa krzywda spowodowana przez małoletniego w szkole:

1. Jeśli małoletni doświadcza jednorazowej i jednocześnie dotkliwej krzywdy, w szczególności o charakterze przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej, szkoła postępuje zgodnie z wewnętrzną procedurą postępowania z uczniem agresywnym.
2. W przypadku sytuacji jednorazowej krzywdy, w tym dotkliwej, gdy sprawcą jest osoba poniżej 10 roku życia stosuje się postępowanie wskazane w § 6. Traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia małoletniego sprawcy.

§ 30. Krzywdzenie poza szkołą.

1. Jeśli małoletni krzywdzący nie uczęszcza do ZSS 105, również gdy krzywda nastąpiła poza terenem szkoły, organizuje się rozmowy z małoletnim krzywdzonym, ewentualnymi innymi świadkami i rodzicami małoletniego krzywdzonego informując o dostępnych formach wsparcia.

2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor podejmuje dalsze kroki prawne opisane w **Standardach**.

§ 31. Małoletni podejrzany o Przesłępstwo

1. Jeśli małoletni podejrzany o krzywdzenie ma 13-17 lat i jego zachowanie jest czynem karalnym, należy poinformować sąd rodzinny o możliwości popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

§ 32. Małoletni podejrzany o Przesłępstwo po 17 roku życia

1. Jeśli małoletni podejrzany o krzywdzenie ma powyżej 17 lat i jego zachowanie stanowi przestępstwo, należy poinformować miejscową jednostkę prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez nieletniego.

Rozdział 9.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 33. Ochrona Danych Osobowych małoletnich w Zespole Szkół Specjalnych nr 105:

1. Szkoła dba o to, aby chronić dane osobowe małoletnich zgodnie z prawem. W kwestiach związanych z wizerunkiem małoletnich, postępuje się odpowiedzialnie i ostrożnie, dbając o to, jak utrwalane, przetwarzane, używane i publikowane są zdjęcia.

2. Szanując prawo małoletniego do prywatności i ochrony swoich rzeczy osobistych, szkoła gwarantuje ochronę wizerunku każdego małoletniego.

3. Zasady dotyczące ochrony wizerunku małoletniego w Placówce są szczegółowo opisane w załączniku nr 5 do niniejszych Standardów.

Rozdział 10.

Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami

§ 34. Bezpieczeństwo małoletnich w Internecie

1. Szkoła podejmuje środki ostrożności, aby zabezpieczyć uczniów przed treściami, które mogą być szkodliwe dla ich właściwego rozwoju. Szkoła jest odpowiedzialna za monitorowanie sieci w celu identyfikacji potencjalnych nadużyć, a także za korzystanie z oprogramowania zabezpieczającego zgodnego z obowiązującymi standardami bezpieczeństwa.

2. Dyrektor jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci komputerowej.

3. Osoba odpowiedzialna za Internet dba o zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalowanie i aktualizowanie stosownego oprogramowania.

4. Małoletni mają dostęp do Internetu na dedykowanych komputerach na terenie szkoły, na zajęciach lekcyjnych, w szkolnej bibliotece, poprzez sieć wifi, w każdym przypadku pod nadzorem nauczyciela.

5. Nauczyciel zobowiązany jest informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

6. Pracownik szkoły czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich.

7. W przypadku wykrycia niebezpiecznych treści, osoba odpowiedzialna informuje Dyrektora, który organizuje rozmowę małoletniego z Osobą Godną Zaufania informując

o tym jednocześnie rodziców. Osoba Godna Zaufania rozmawia z małoletnim na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli podczas rozmowy ujawni się, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje się działania opisane w Standardach.

Rozdział 11.

Monitoring stosowania Standardów

§ 35. Odpowiedzialność za Standardy Ochrony Małoletnich:

1. **Dyrektor** jako organ zarządzający jest odpowiedzialny za:

- a) Wdrażanie standardów, w tym określenie sposobu w jaki to ma być realizowane.
- b) Nadzór nad wdrażaniem i realizowaniem standardów.
- c) Przygotowanie pracowników do przestrzegania Standardów poprzez organizację wewnętrznych szkoleń, w których pracownicy uczestniczą i potwierdzają swój udział (w tym dla nowych pracowników).

2.Osoba wyznaczona do koordynowania działań związanych z wdrażaniem SOM jest odpowiedzialna za:

- d) Monitorowanie wdrażania i realizacji Standardów.

3.Osoba Godna Zaufania odpowiada za:

- a) Monitorowanie zgłoszonych spraw i podejmowanych działań;
- b) Prowadzenie Rejestru Zgłoszeń na podstawie kart interwencji ;
- c) Monitorowanie realizacji Standardów, w tym ewentualne badania ankietowe lub inne formy zbierania danych (raz na 12 miesięcy wśród pracowników, rodziców i małoletnich).
- d) Przygotowanie sprawozdania z monitoringu obejmującego przebieg realizacji działań.

4. Cała społeczność szkolna jest odpowiedzialna za przestrzeganie standardów oraz ewentualne proponowanie zmian do nich.

5. Zmiany w standardach wprowadza dyrektor po dalszych konsultacjach z wszystkimi organami szkoły informując o nich pracowników, małoletnich i rodziców.

Rozdział 12.

Przepisy końcowe

§ 36. Wprowadzenie Standardów

1. Standardy zaczynają obowiązywać od dnia 14 sierpnia 2024r. .

2. Informacja o standardach i ich obowiązywaniu jest upowszechniana w szkole poprzez: przesłanie tekstu drogą elektroniczną (do pracowników i rodziców w dzienniku elektronicznym lub służbowej poczcie e-mail), a także poprzez umieszczenie na stronie internetowej oraz na dedykowanych tablicach w formie skróconej, dostosowanej dla małoletnich.

3. Zasady zawarte w Standardach obowiązują personel szkoły, włącznie z wolontariuszami, stażystami, praktykantami i innymi osobami, które mają kontakt z małoletnimi w szkole, a swoje zrozumienie treści potwierdzają na oświadczeniu własnoręcznym podpisem.

4. Każdy pracownik jest zobowiązany do zapoznania się i stosowania postanowień zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich obowiązujących w Zespole Szkół Specjalnych nr 105 i potwierdzenia powyższego w oświadczeniu.